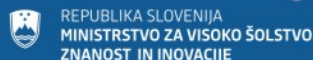

Dogodek Uvod v ravnanje z raziskovalnimi podatki

Rektorat UL in Zoom

17. 10. 2023

SPŌZNAJ
PODPORA PRI UVAJANJU NAČEL ODPRE ZNANOSTI V SLOVENIJI

Program

- **Ravnanje z raziskovalnimi podatki**, dr. Sonja Bezjak, Arhiv družboslovnih podatkov
- **Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki**, mag. Irena Vipavc Brvar, Arhiv družboslovnih podatkov
- **Vprašanja in razprava**

Odprta znanost v Evropskem raziskovalnem prostoru (ERA) in s tem tudi v Sloveniji

- takojšnja odprta dostopnost **recenziranih publikacij** z licenco Creative Commons prek repozitorijev
- priprava **načrta ravnanja s FAIR raziskovalnimi podatki**
- **shranitev raziskovalnih podatkov v repozitorij in »odprti dostop, kolikor je mogoče, ter zaprti dostop, kolikor je nujno« do raziskovalnih podatkov prek repozitorija** (z licencami CC BY ali, kadar je mogoče, z licenco CC0)
- zelo priporočena sta skladnost z načeli FAIR in odprt dostop **do drugih rezultatov raziskav**, npr. programske opreme, modelov, algoritmov, procesov, protokolov, simulacij, elektronskih laboratorijskih dnevnikov in vzorcev v fizični obliki
- priporočeno je tudi **izvajanje drugih vidikov odprte znanosti**, na primer: uporaba FAIR raziskovalnih podatkov in storitev iz Evropskega oblaka odprte znanosti (EOSC), zgodnje odprto deljenje rezultatov raziskav, vnaprejšnja registracija raziskav, registrirana poročila, deljenje nerecenziranih rokopisov člankov, odprti recenzentski postopki, vključevanje občanov oziroma občanske znanosti

Pravne podlage za odprto znanost

- **Obzorje Evropa** (2021–2027), 17. člen pogodbe o sofinanciranju projekta
- **Resolucija o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30)**, predvsem poglavje 6.2. Odprta znanost za izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in odzivnosti raziskav
- **Akcijski načrt za odprto znanost**
- **Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID)** v 41. členu govori o odprtem dostopu »do vseh recenziranih znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov ter drugih rezultatov raziskav«
- **Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)** v 6.č členu določa odprti dostop do raziskovalnih podatkov, financiranih z javnimi sredstvi, ob upoštevanju izjem, in možnost brezplačne ponovne uporabe raziskovalnih podatkov, ki so odprto dostopni na svetovnem spletu
- **Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti**
- **Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe** v členu 45(3) določa, da visokošolska knjižnica »[d]o zaključnih del visokošolskega študija in objav zaposlenih na visokošolskem zavodu v elektronski obliki praviloma zagotavlja odprti dostop.«
- **Strategija UL 2022-2027**, v kateri je glede Vizije UL 31. 12. 2027 v točki 7.2 predvideno, da »raziskovalno delo in širjenje rezultatov raziskav v znanosti in umetnosti potekata po načelih odprte znanosti«. Kazalec uspešnosti RP2-K6 je opredeljen z 90 % publikacij s tipologijo 1 in 2 ter letnico izdaje 2026 shranjenih v Repozitorij UL.

20 JRO-jev in CTK, tri leta, financiran s sredstvi Načrta za okrevanje in odpornost, pribl. 4 mio EUR

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani
(poslovodeči partner)

Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu

Geološki zavod Slovenije

Gozdarski inštitut Slovenije

Institut "Jožef Stefan"

Inštitut za hidravlične raziskave

Inštitut za narodnostna vprašanja

Inštitut za novejšo zgodovino

Kemijski inštitut

Kmetijski inštitut Slovenije

Nacionalni inštitut za biologijo

Pedagoški inštitut

Rudolfovo - Znanstveno in tehnološko središče Novo mesto

Univerza v Ljubljani

Univerza v Mariboru

Univerza na Primorskem

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Zavod za gradbeništvo Slovenije

Znanstveno in inovacijsko središče Pomurje

Znanstveno-raziskovalno središče Koper

ZRC SAZU

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODPORNOST

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Delovni sklopi projekta SPOZNAJ

- DS 1: Upravljanje in koordinacija konzorcija
- DS 2: Ozaveščanje, promocija in komuniciranje dejavnosti konzorcija
- DS 3: Izvedba usposabljanj o praksah odprte znanosti in deljenju raziskav po načelih FAIR
- DS 4: Priprava in izvedba specialističnih izobraževanj za delovanje po načelih odprte znanosti
- DS 5: Priprava in distribucija priročnika za delovanje po načelih odprte znanosti s poudarkom na ravnanju z raziskovalnimi podatki
- DS 6: Celostna prilagoditev delovanja po načelih odprte znanosti in evalvacija rezultatov konzorcijskih partnerjev

Najpomembnejše aktivnosti projekta SPOZNAJ na UL

- **Prilagoditev** delovanja UL v skladu z načeli odprte znanosti
- **Usposabljanja, izobraževanja, priročnik** o odprti znanosti, še posebej o ravnanju s FAIR in odprtimi raziskovalnimi podatki
- **Zaposlitev petih podatkovnih skrbnikov** za čas projekta (nove zaposlitve, Vodilni strokovni sodelavec z doktoratom H029002)
- Na Rektoratu **koordinator podatkovnih skrbnikov**, preostali štirje na članicah UL z največjim skupnim številom učiteljev, raziskovalcev in doktorskih študentov

Načrt usposabljanj na UL v okviru SPOZNAJ 2023-2026 (po 1,5 ure)

- Teme iz odprte znanosti, Rektorat UL in Zoom (**2023**)
- Odprtodostopno objavlanje: na 23 fakultetah (**2024**)
- Uvod v ravnanje s FAIR raziskovalnimi podatki, vključno z načrtom ravnanja z raziskovalnimi podatki: na 23 fakultetah (**2024**)
- Zbiranje in hranjenje podatkov: za 6 ved
- Orodje Jupyter za analizo podatkov: za 6 ved
- Orodje Galaxy za analizo podatkov: za 6 ved
- Evropski oblak odprte znanosti: za 6 ved
- Občanska znanost: za 6 ved
- ...

Dodatne informacije za zainteresirane z Univerze v Ljubljani:

Mojca Kotar, mojca.kotar@uni-lj.si, 01 2418 679

Sicer pa poslovodeči parter konzorcija:

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani, noo.spoznaj@ctk.uni-lj.si, 01 2003 412

Spletna stran projekta bo kmalu dostopna na povezavi <https://projekt-spoznaj.si> (trenutno samo vizitka)

Univerza v Ljubljani

